

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 Екземпляр № 1	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11 -2023 Арк / 14

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування

«31» серпня 2023 р.,

протокол № 07

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТУРИЗМОЛОГІЯ»

для здобувачів освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
освітньо-професійна програма «Туризмознавство»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Схвалено на засіданні
кафедри туризму та готельно-
ресторанної справи
«28» серпня 2023 р.,
протокол № 07

Т.в.о. завідувача кафедри

Галина ТАРАСЮК

Гарант освітньої програми

Андрій ЧАГАЙДА

Розробник: д.е.н, проф. ТАРАСЮК Галина,
старший викладач ГОРШКОВА Людмила

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 24 «Сфера обслуговування»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність: 242 «Туризм і рекреація»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		перший	перший
Загальна кількість годин — 150 год.		Семестр	
		перший	перший
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4	Освітній ступінь: «магістр»	Лекції	
		32 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	10 год.
		Лабораторні	
		- год.	- год.
		Самостійна робота	
		70 год.	194 год.
Індивідуальні завдання:			
- год.			
Вид контролю: <u>ЕКЗАМЕН</u>			

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 2

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Туризмологія» є узагальнення теоретико-методологічних знань з туризмознавчих дисциплін, створення цілісної уяви про туризм як соціальний інститут та форму природно-суспільного буття і життєдіяльності людини.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- визначити сутність теорії туризму як інноваційної наукової соціоекономічної та гуманітарної дисципліни;
- узагальнити понятійно-термінологічний апарат сфери туризму;
- систематизувати наукові підходи до розуміння феномену туризму,
- з'ясувати генезу та еволюцію туризмологічного знання, визначити зміст основних туризмологічних концепцій;
- осмислити структуру туризмологічного знання, його систему, органічну узгодженість всіх частин;
- з'ясувати функції туризмологічного знання, його суспільне призначення;
- виявити діалектику зв'язків між теорією та практикою туристської діяльності.

Результатом вивчення дисципліни є набуття студентами таких **компетенцій**:

- Здатність займати активну життєву позицію та розвивати лідерські якості.
- Здатність здійснювати комунікаційну діяльність. Уміння працювати у колективі та команді.
- Здатність працювати у міжнародному середовищі.
- Здатність працювати з інформацією, зокрема в глобальних комп'ютерних мережах.
- Здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості.
- Здатність до формування світогляду, розуміння принципів розвитку суспільства.
- Здатність до навчання та готовність підвищувати рівень своїх знань.
- Здатність проводити професійну діяльність на основі чинних нормативно-правових актів; уміння здійснювати аналіз договорів різних видів у контексті регулювання підприємницької діяльності в туристичному бізнесі України.
- Здатність до проведення наукових досліджень, застосування (впровадження) їх результатів, проведення консультативної роботи з питань організації туристичної діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 3

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Туризмологія як соціогуманітарна наука

Тема 1. Туризмологія як інноваційна соціоекономічна та гуманітарна навчальна дисципліна

Основні теорії розвитку туризму. Актуалізація потреби створення теорії туризму: масштабність туристської діяльності, необхідність наукового підходу до вирішення нагальних завдань туристської галузі, забезпечення високої економічної і соціальної ефективності туризму. Теоретико-методологічні засади туризмології. Співвідношення теорії і практики туризму, виявлення зв'язків туризму з економікою, географією, культурою, соціологією, психологією тощо.

Об'єкт, предмет і завдання туризмології.

Тема 2. Генеза туризмологічного знання

Осмислення феномену подорожей в процесі становлення туризмологічного знання. Перші узагальнення інформації про подорожі в античній філософії (Фалас, Солон, Піфагор, Платон, Анахарсіс, Прокл). Сутність і характер подорожей в епоху Середньовіччя, їх інтерпретація у теологічних вченнях Св. Августина і Фоми Аквінського. Виникнення туризму в Новий Час як організованої, специфічної форми подорожей. Ф. Бекон «Про подорожі».

Становлення науки про туризм. Перший період – до індустріальний – накопичення знань про туризм та їх раціональне узагальнення. Другий період – індустріальний - виникнення наукових знань про туризм; перший етап (друга половина ХІХ ст.) – створення туризмологічних моделей розвитку туризму, розробка туристської термінології; другий етап (з початку ХХ ст.) – виникнення національних туризмознавчих шкіл у Європі та Північній Америці. Початок створення теорії туризму. Заснування міжнародних, наукових і громадських організацій. Міжнародна академія туризму; Міжнародний центр по вивченню проблем туризму, Всесвітня туристська організація та інші. Українська туризмологічна школа.

Тема 3. Теорико-методологічні складові туризмології

Понятійний апарат туризмології, її тезаурус. Сутність системоформуючих категорій туризмології: «подорож», «турист», «дестинація», «рекреаційні ресурси», «туристський продукт», «тур» та ін. Принципи, методи та функції туризмології. Туризмологічна проблемологія. Туризм як чинник сталого розвитку суспільства. Складова туризмологічного знання.

Тема 4. Філософія туризму як методологічна та концептуальна основа туризмології

Феноменологічна, герменевтична, антропологічна, аксеологічна особливості філософського розуміння та інтерпретації феномену туризму. Туристських простір. Туризм як життєвий світ людини. Антропологічне значення подорожей. Комунікативна культура. Туристські екзистенціали: «зустріч», «вибір», «свобода», «відповідальність». Антиномії туристської діяльності. Гуманізація туризму як чинник гармонії відносин людини з довкіллям. Аксіологічний аспект цінності туристської діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 4

Змістовий модуль 2. Міждисциплінарні зв'язки туризмології

Тема 5. Історія та антропологія туризму.

Походження терміну «туризм». Природа туризму та його витоки. Історія древніх подорожей і традицій гостинності, історичні передумови виникнення і розвитку туризму. Епоха Великих географічних відкриттів, її роль в розвитку мандрівництва. Розвиток світового туризму в XIX – XX ст. Світовий туризм на сучасному етапі. Історія розвитку туризму в Україні

Антропологія мандрів та подорожей. Філософське тлумачення антропології туризму. Туристські товари та товари народних промислів як наслідки антропогенезу.

Тема 6. Географія туризму.

Територіальна організація туризму, принципи розміщення туристських ресурсів, туристського районування. Географія туристичних потоків, доходів та витрат. Туристичне ресурсознавство. Туристське споживання природних ресурсів. Географія спеціальних видів туризму. Туристичне регіонаознавство та країнознавство. Принципи сталого (гармонійного) розвитку туризму. Архітектурно-містобудівна організація відпочинку і туризму.

Сучасні теорії та концепції географії туризму. Теорія периферії в розвитку туризму. Теорія циклів еволюції туристичного продукту. Теорія двох туристичних секторів. Концепція системності та модель рекреаційної системи. Концепція розвитку туризму як зустрічі культур. Концепція туристичної урбанізації.

Тема 7. Соціологія туризму.

Соціологічні аспекти дослідження туризму. Структура соціології туризму. Туризм як соціокультурний інститут. Проблеми мотивації туристської діяльності.

Тема 8. Культурологія туризму та етика туризму.

Засоби, методи та механізми закріплення культурозначущої інформації в практиці туристської діяльності. Формування комунікативної культури, культури спілкування, взаємоповаги, толерантності особистості засобами туризму. Етичні виміри туризму.

Тема 9. Психологія та педагогіка туризму.

Місце психології і педагогіки туризму в туризмологічному знанні. Психологія в процесі туристської діяльності. Психологічні проблеми управління сферою туризму. Проблеми формування особистості засобами виховання, навчання і розвитку у контексті гуманітарно-соціальних функцій туризму.

Тема 10. Праксеологія туризму.

Праксеологія туризму як наукове осмислення туристських практик. Праксеологічні принципи туризму.

Економіка туризму. Інститут гостинності як чинник праксеологічного знання. Менеджмент та маркетинг туризму. Правові аспекти туризмознавства.

Фізіологія туристів, обстеження туристів, адекватність їх організму труднощам туристських заходів. Стан довкілля як чинник активації туристів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 5

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Кредитні модулі	Змістові модулі	Кількість годин			
		Всього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
1	2	3	4	5	6
№1	Змістовий модуль 1. Туризмологія як соціогуманітарна наука				
	Тема 1. Туризмологія як інноваційна соціоекономічна та гуманітарна навчальна дисципліни	15	4	4	7
	Тема 2. Генеза туризмологічного знання	15	4	4	7
	Тема 3. Теорико-методологічні складові туризмології	15	4	6	5
	Тема 4. Філософія туризму як методологічна та концептуальна основа туризмології	15	4	6	5
	Разом змістовий модуль 1	60	16	20	24
№2	Змістовий модуль 2.				
	Тема 5. Історія та антропологія туризму.	15	4	4	7
	Тема 6. Географія туризму.	15	4	6	5
	Тема 7. Соціологія туризму.	15	4	4	7
	Тема 8. Культурологія туризму та етика туризму.	15	4	4	7
	Тема 9. Психологія та педагогіка туризму.	15	4	4	7
	Тема 10. Праксеологія туризму.	15	4	6	5
Разом змістовий модуль 2	90	24	28	38	
	ВСЬОГО	150	40	48	62

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 6

5. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Туризмологія як інноваційна соціоекономічна та гуманітарна навчальна дисципліни	4
2.	Тема 2. Генеза туризмологічного знання	4
3.	Тема 3. Теоретико-методологічні складові туризмології	6
4.	Тема 4. Філософія туризму як методологічна та концептуальна основа туризмології	6
5.	Тема 5. Історія та антропологія туризму.	4
6.	Тема 6. Географія туризму.	6
7.	Тема 7. Соціологія туризму.	4
8.	Тема 8. Культурологія туризму та етика туризму.	4
9.	Тема 9. Психологія та педагогіка туризму.	4
10.	Тема 10. Праксеологія туризму.	6
РАЗОМ		48

6. Завдання для самостійної роботи

Формами організації самостійної роботи студентів при вивченні матеріалу навчальної дисципліни є:

- опрацювання основ лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять, поточного контролю теоретичних знань;
- систематика вивченого матеріалу курсу перед екзаменом;
- вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання з підготовкою письмових звітів.

Перелік питань, що виносяться на самостійне опрацювання:

Тема 1. Туризмологія як інноваційна соціоекономічна та гуманітарна навчальна дисципліни

Співвідношення теорії і практики туризму, виявлення зв'язків туризму з економікою, географією, культурою, соціологією, психологією тощо.

Рекомендована література: [2, 4, 5, 6, 10, 15, 16, 18]

Тема 2. Генеза туризмологічного знання

Перші узагальнення інформації про подорожі в античній філософії (Фалас, Солон, Піфагор, Платон, Анахарсіс, Прокл).

Сутність і характер подорожей в епоху Середньовіччя, їх інтерпретація у теологічних вченнях Св. Августина і Фоми Аквінського.

Ф. Бекон «Про подорожі».

Рекомендована література: [2, 4, 5, 6, 10, 15, 16, 18, 20, 23, 26, 36, 70]

Тема 3. Теорико-методологічні складові туризмології

Сутність системоформуючих категорій туризмології: «подорож», «турист», «дестинація», «рекреаційні ресурси», «туристський продукт», «тур».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 7

Рекомендована література: [2, 4, 5, 6, 10, 15, 16, 18, 71]

Тема 4. Філософія туризму як методологічна та концептуальна основа туризмології

Туристські екзистенціали: «зустріч», «вибір», «свобода», «відповідальність».

Гуманізація туризму як чинник гармонії відносин людини з довкіллям.

Рекомендована література: [2, 4, 5, 6, 10, 15, 16, 18]

Змістовий модуль 2. Міждисциплінарні зв'язки туризмології

Тема 5. Історія та антропологія туризму.

Походження терміну «туризм».

Туристські товари та товари народних промислів як наслідники антропогенезу.

Рекомендована література: [2, 4, 5, 6, 10, 15, 16, 18, 20, 23, 26, 36, 70]

Тема 6. Географія туризму.

Принципи сталого (гармонійного) розвитку туризму.

Рекомендована література: [2, 4, 5, 6, 10, 15, 16, 18, 21, 30, 34, 41, 54, 56, 59, 71]

Тема 7. Соціологія туризму.

Проблеми мотивації туристської діяльності.

Рекомендована література: [2, 4, 5, 6, 8, 10, 15, 16, 18]

Тема 8. Культурологія туризму та етика туризму.

Формування комунікативної культури, культури спілкування, взаємоповаги, толерантності особистості засобами туризму.

Рекомендована література: [2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 15, 16, 18, 53]

Тема 9. Психологія та педагогіка туризму.

Психологічні проблеми управління сферою туризму.

Рекомендована література: [9, 19]

Тема 10. Праксеологія туризму.

Правові аспекти туризмознавства.

Стан довкілля як чинник активації туристів.

Рекомендована література: [11]

7. Індивідуальні завдання

Завдання 1. Підготовка у електронному вигляді словника понятійного апарату туризмології.

Завдання 2. Підготовка реферату на обрану тему.

Теми рефератів

1. Класифікація туристичної діяльності.
2. Геополітичні чинники розвитку туризму.
3. Чинники природної привабливості території для туризму.
4. Критерії виокремлення основних видів туризму.
5. Економічна оцінка природних та історико-культурних туристичних ресурсів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 8

6. Інфраструктура туризму.
7. Людські ресурси в туризмі.
8. Інформаційні та інформаційно-віртуальні туристичні ресурси.
9. Рекреаційний туризм.
10. Діловий туризм.
11. Релігійно-паломницький туризм.
12. Сентиментальний туризм.
13. Туристичне районування світу.
14. Туристичне районування України.
15. Проблеми дефініції туристичних районів різного таксономічного рангу.
16. Єврорегіони та їхня роль у міжнародній туристичній інтеграції.
17. Безпека туристичної подорожі.
18. Специфічні чинники ризику в туризмі.
19. Сутність і структура маркетингового дослідження туризму.
20. Сегментація туристичного ринку.
21. Кон'юнктура туристичного ринку.
22. Життєвий цикл туристичного продукту.
23. Мотивація і поведінка споживачів туристичного продукту.
24. Значення інформаційних систем управління в туристичній галузі.
25. Комп'ютер у готельному господарстві.
26. Проблеми інвестиційної діяльності у туризмі.
27. Ефективність інвестиційних проектів у туризмі.
28. Міжнародне регулювання туристичної діяльності.
29. Роль та значення Всесвітньої туристичної організації (ЮНВТО).
30. Проблеми регулювання туристичної діяльності в Україні.

8. Методи контролю

В процесі вивчення дисципліни використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- усне опитування;
- підсумкове тестування з кожного змістового модуля (модульна контрольна робота);
- оцінювання виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи;
- підсумковий екзамен.

Успішність студентів оцінюється за 100 бальною шкалою, завершується вивчення дисципліни формою контролю «екзамен».

Оцінювання здійснюється таким чином:

1. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, участі у дискусіях та ділових іграх і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується у формі опитування, захисту результатів практичних робіт, виступів на практичних заняттях, експрес-контролю знань тощо, перевірки результатів виконання індивідуальних навчально-дослідницьких завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. Результати поточного контролю оцінюються в межах від 0 до 60 балів (аудиторна робота — від 0 до 20 балів, самостійна робота - від 0 до 20 балів, індивідуальна робота - від 0 до 20 балів).

2. Проміжний контроль знань здійснюється під час виконання модульна контрольних робіт, які

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 9

оцінюються в балах від 0 до 40.

3. Підсумкова семестрова оцінка визначається як сума поточного контролю та оцінки за модульну контрольну роботу у балах з подальшим переведенням у 4-бальну вітчизняну та шкалу ECTS. Екзамен виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, визначені робочою навчальною програмою дисципліни, та отримав позитивні підсумкові оцінки за кожен із змістових модулів, набравши при цьому не менше 60 балів у сумі.

9. Схема нарахування балів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Рекомендована література

Основна література

1. Абрамов В.В., Тонкошкур М.В. Історія туризму: Підручник; Харк. Нац. акад. міськ. гос-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. – 294 с.
2. Биржаков М.Б. Введение в туризм. – Изд. 9-е, переработанное и доп. – СПб.: «Издательский дом Герда», 2007. – 516 с.
3. Быстров С.А., Воронцова М.Г. Туризм : макроэкономика и микроэкономика. – СПб.: «Издательский дом Герда», 2007. – 464 с.
4. Зорин И.В. Туризм: Монографія/ И.В. Зорин В.А. Квартальнов. – М.: Советский спорт. 2001. – 288 с.
5. Зорин И.В. Феномен туризма; изб. соч. М.: Наука, 2005. – 552 с.
6. Квартальнов В.А. Теория и практика туризма; Ученик. – М.: «Финансы и статистика», 2003. – 672 с.
7. Кіптенко В. К. Менеджмент туризму: Підручник. – К.: Знання, 2010. – 502 с.
8. Лукашевич М. П. Соціологія туризму: Курс лекцій/ М. П. Лукашевич, Ф. Ф. Шандор. Передм. В. К. Федорченко.-Ужгород: Мистецька лінія, 2008.-340с.
9. Лукашевич О.Н. Психологія туризму; концептуальное определение. Монографія. / Оксана Лукашевич. – Киев: Издательство КУТЕП. 2004. – 228 с.
10. Любіцева О.О., Бабарицька В.К. Туризмознавство: вступ до фаху: підручник. - К.: Київський університет, 2008. – 450 с.
11. Мальська М.П. Актуальні проблеми управління туристичною індустрією: навчальний

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 10

- посібник / М.П.Мальська, І.С.Пурська. – Львів: ВЦ ЛНУ, 2006. – 78 с.
12. Мальська М.П. Туризм у міжнародному і національному вимірах. Історія і сучасність: Монографія / М.П.Мальська, М.Й.Рутинський, Н.М.Паньків. – Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 266 с.
13. Менеджмент туристичної індустрії : Навчальний посібник / За ред. І. М. Школи. – Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2003. – 662 с.
14. Морозов В.Л. Взаимодействие туризма со смежными отраслями в национальной экономике. – М: ТЕИС, 2004. – 192 с.
15. Олійник Я.Б., Степаненко А.В. Теоретичні основи туризмології. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ніка –Центр. 2005. – 316 с.
16. Туризмологія (теорія туризму). Навчально-методичний посібник зі спецкурсу. / Пазенюк В.С., Федорченко В.К., Кручек О.А., Мініч І.М. – К.: КУТЕП, 2010. – 70 с.
17. Управління регіональним розвитком туризму: Навчальний посібник. / За ред. В.Ф. Семенова –Одеса, 2011. - 225 с.
18. Федорченко В.К. Туризмологія: концептуальні засади теорії туризму: монографія / В.К.Федорченко, В.С.Пазенюк, О.А.Кручек, М.П.Мальська. - К.: ВЦ Академія, 2013. – 368 с.
19. Федорченко В.К., Фоменко Н.А., Скрипник М.І., Цехмістрові Г.Р. Педагогіка туризму. – К.: Видавничий дім «Слово», 2004. – 296 с.

Допоміжна література

- Абрамов В. В. Історія туризму : підруч. / В. В. Абрамов, М. В. Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. –294 с.
20. Аріон О.В. Географія туризму: навч.-метод. посіб. / О.В.Аріон, С.І.Уліганець. - К.: ВГЛ "Обрії", 2009. – 172 с.
21. Бабкин А.В. Специальные виды туризма. - Ростов-на-Дону: Феникс, 2008. - 252 с.
22. Бейдик О. О. Глумачний словник термінів з рекреаційної географії (географії туризму). — К.: ВПЦ “Київ. ун-т”, 1993. — 56 с.
23. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреації та рекреаційної географії. - К.: Інститут туризму федерації профспілок України, 1998.- 130 с.
24. Блій Г. де. Географія: світи, регіони, концепти / Г.де Блій, П. Муллер; пер. з англ. ; передмова та розділ «Україна» О. Шаблія. - К. : Либідь, 2004. –740 с.
- Воронкова Л.П. История туризма и гостеприимства. Учебное пособие.– М.: ФАИР-ПРЕСС, 2004. – 304 с.
25. Географічні аспекти розвитку туризму (на прикладі України та Польщі): монографія / В.Г. Явкін, В.П. Руденко, В.М. Андрейчук, О.Д. Король та ін. – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2010. – 344 с.
- Грицкевич В. П. История туризма в древности / В.П. Грицкевич. – М.-Спб. : Герда, 2005. – 326 с.
26. Друкер П. Задачи менеджмента в XXI веке / П Друкер; [уч.пособие] Пер. с англ. – М.: Изд. Дом «Вильямс», 2001. – 272 с.
27. Замятин Д. Н. Метагеография: Пространство образов и образы пространства / Д. Н. Замятин. – М.: Аграф, 2004. – 512 с.
28. Зорин И.В., Квартальнов В.А. Энциклопедия туризма. Справочник. — М.: «Финансы и статистика», 2003. — 368 с.
29. Кляп М. П. Сучасні різновиди туризму : навч. посіб. / М. П. Кляп, Ф. Ф. Шандор. – Київ : Знання, 2011. – 334 с. – (Серія "Вища освіта XXI століття")

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 11

30. Кочетов В.И. Геоэкономика / Кочетов В.И. – М.: Мысль, 2000. – 442 с.
31. Кузик С.П. Географія туризму: навчальний посібник / С.П. Кузик. – К.: Знання, 2011. – 271 с.
- Кузишин А.В. Історія туризму. – Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТНПУ, 2007. – 192 с.
32. Купер К., Флетчер Д., Гильберт Д., Ванхилл С., Богданов Е. Экономика туризма: теория и практика. – Т.1: Учеб. пособие. – СПб.: Омега, 1998. – 200 с.
33. Кусков А.С. Туристское ресурсоведение. - М.: Академия, 2008. - 208 с.
34. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). — К.: Альтерпрес, 2002. — 436 с.
35. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України: навч. посібник / О.Любіцева, Є.Панкова, В.Стафійчук. – К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
- Макаренко С. Н. История туризма : Учебное пособие / С. Н. Макаренко, А. Э. Саак – Таганрог : Изд-во ТРТУ, 2003. – 94 с.
36. Максаковский В.П. Географическая картина мира: В 2 кн. Кн.1: Общая характеристика мира. – М.: Дрофа, 2004. – 496 с.
37. Мальська М. П. Міжнародний туризм і сфера послуг : Підручник / М. П. Мальська, Н. В. Антонюк, Н. М. Ганич – К. : Знання, 2008. – 661 с.
38. Мальська М. П. Основи туристичного бізнесу : Навчальний посібник / М. П. Мальська, В. В. Худо, В. І. Цибух – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.
39. Мальська М.П. Готельний бізнес: теорія та практика : навчальний посібник / М.П.Мальська, І.Г.Пандяк. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
40. Мальська М.П. Організація туристичного обслуговування: підручник / М.П.Мальська, В.В.Худо, Ю.С.Занько. – К.: Знання, 2011. – 275 с.
41. Мальська М.П. Туристичне країнознавство: Європа: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл./ М.П. Мальська. М.З. Гамкало, О.Ю. Бордун. – К.: Центр учбової літератури, 2009. - 224 с.
42. Масляк П.О. Рекреаційна географія : навч. посіб. / П.О Масляк. – К. : Знання, 2008. – 343 с.
43. Мескон М. Основы менеджмента: пер. с англ / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури – М.: Дело, 1992. – 701 с.
- Остапчук В.В. Історія туризму : Навч. посіб. / В.В. Остапчук, П.Ф. Коваль, Г.П. Андреева. – Ніжин: Вид-во НДУ ім. Гоголя, 2008.– 143 с.
44. Парфіненко А.Ю. Туристичне країнознавство: Навчальний посібник. - Харків: Бурун Книга, 2009. - 288 с.
45. Петринка Л.В. Географія туризму / Л.В.Петринка. – Харків: Основа, 2011. – 96 с.
46. Романов А.А., Саакянц Р.Г. География туризма: Учебное пособие. — М.: Советский спорт, 2002. - 464 с.
47. Романов М.В. Справочник по этикету для бизнесменов, туристов и отправляющихся в гости за рубеж. – К.: Либра, 1994. – 121 с.
48. Ругинський М. Й. Географія туризму України: Навч.-метод. посіб. — Львів: Фенікс, 2002. — 107 с.
49. Сапожникова Е.Н. Страноведение: теория и методика туристского изучения стран: учеб. пособие для выс. уч. заведений/ Е.Н. Сапожникова. – М.: Изд. центр Академия, 2008. - 240 с.
50. Смаль І.В. Основи географії рекреації і туризму: навч. посібник. – Ніжин: Видавництво НДПУ ім. М. Гоголя, 2004. – 264 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 20 / 12

51. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу / І.В. Смаль. – Ніжин : Вид-во Ніжин. держ. ун-у імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
52. Стафійчук В. І. Рекреалогія : навч. посіб. / В. І. Стафійчук. – 2-е вид. – Київ : Альтерпрес, 2010. – 264 с.
53. Туризм и устойчивое развитие. Доклад Генерального секретаря ООН // Комиссия по устойчивому развитию. Сессия (7;1999). – Нью-Йорк: ООН, 19–30 апр. 1999 г. – E/CN.17/1999/5 – 26 с.
- Устименко Л. М. Історія туризму : Навчальний посібник / Л. М. Устименко, І. Ю. Афанасьєв – К. : Альтерпрес, 2008. – 354 с.
- Федорченко В. К. Історія туризму в Україні : Навч. посібник / В. К. Федорченко В. К., Т. А. Дьорова. – К. : Вища школа, 2002. – 195с.
- Федорченко В.К., Дьорова Т.А. Історія екскурсійної справи в Україні. – К.: Вища школа, 2004. – 195 с.
54. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 312 с.
- Шаповал Г. Ф. История туризма / Г. Ф. Шаповал. – Минск : ИП «Экоперспектива». – 1999. – 312 с. Абрамов В. В. Історія туризму : підруч. / В. В. Абрамов, М. В. Тонкошкур; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2010. –294 с.
55. Экономика и управление туристской деятельностью : учеб. пособ. Ч. 1 / [Под общ. ред. Г. А. Карповой, Л. В. Хоревой]. – СПб. : Изд-во СПбГУЭФ, 2001. – 268 с.
56. Экономика туризма. 3-е изд Боголюбов В.С., Орловская В.П. - М.: Академия, 2005, 192 с.
57. Butler, R.W. (1980) The concept of a tourist area cycle of evolution: implication for the management of resources. Canadian Geographer 24, 5–12.
58. Gartner W.C. Tourism Development: Principles, Processes and Policies. – USA, 1996. – 432 p.1212
59. Kotler, Ph., Bowen, J.T., Markens, J.C., 2006. Marketing for Hospitality and Tourism, New Jersey, Pearson Prentice Hall International Edition.
60. Medlik S. Dictionary of Travel, Tourism and Hospitality. – S. Medlik. – 3-d ed. – Elsevier Science, 2003.
61. Swarbrooke G. Sustainable tourism management. Principal lecturer in tourism. School of Food and leisure management. Sheffield Hallam University. UK (1998) 371 p.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.worldbank.org>
2. Всесвітній економічний форум (англ.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.weforum.org/en/initiatives/gcp/index.htm>
3. Всесвітня рада з туризму і подорожей (The World Travel & Tourism Council) (англ.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.wttc.org/eng/Tourism_Research/Economic_Data_Search_Tool/index.php
4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. Офіційний веб-сайт. <http://www.me.gov.ua>
5. Офіційний веб-портал Верховної Ради України <http://www.rada.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/М/ОК_11- 2023
	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 20 / 13</i>

7. Офіційний сайт Європейського Союзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.europa.eu.int>
8. Офіційний сайт ООН [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.org>
9. Офіційний сайт Світової спадщини ЮНЕСКО (англ.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://whc.unesco.org>
10. The World Factbook ЦРУ США (англ.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.cia.gov>
11. World Tourism Organization UNWTO [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www2.unwto.org>